

Associationen mellem AD og depression, angst og selvmordstanker hos børn og voksne – et systematisk review og metaanalyse.

Association of atopic dermatitis with depression, anxiety, and suicidal ideation in children and adults: A systematic review and meta-analysis

Amalie Thorsti Møller Rønnstad, MS,^{a,b} Anne-Sofie Halling-Overgaard, MS,^{a,b}
Carsten R. Hamann, MD,^{a,b} Lone Skov, MD, PhD, DMSc,^{a,b} Alexander Egeberg, MD, PhD,^{a,b}
and Jacob P. Thyssen, MD, PhD, DMSc^{a,b,c}
Hellerup, Denmark

Baggrund: Personer med AD lider af kronisk eller intimiderende kløe som oftest påvirker nattesøvnen og gør at den bliver meget afbrudt med deraf påvirkning af hverdagen. Desuden er personer med AD ofte plaget af stigmatisering fra omgivelserne pga. den synlige hudpåvirkning. AD har med stor sandsynlighed en negativ påvirkning af en persons psykologiske velbefindende og tidligere studier har vist en øget prævalens af angst og depression hos personer (voksne og børn) med AD sammenlignet med raske personer. Nogle studier har tillige antydnet en mulig sammenhæng mellem AD og øget forekomst af selvmordstanker og potentielt øget forekomst af selvmord. Men præcis hvor stor sammenhæng der er mellem AD og psykisk sygdom vides ikke

Formålet: Studiet ønsker at undersøge associationen mellem AD hos børn og voksne og forekomsten af depression, angst og selvmordstanker og/eller selvmordsforsøg.

Metoden: To af forfatterne lavede uafhængigt af hinanden en litteratur søgning i databaserne PubMed, Embase, og PsychINFO. De anvendte begge søgeordene: (atopic dermatitis OR eczema) AND (depression OR suicide OR suicidal ideation OR antidepressant OR anxiety OR anxious OR panic attack OR worry OR anxiolytic). Et flowdiagram over søgeprocessen kan ses i figur 1. Efter inklusion af alt relevant materiale lavede to forfattere uafhængigt af hinanden et data udtræk. Data blev efterfølgende analyseret ved bl.a. at beregne Odds ratios med konfidensinterval på 95 og en p-værdi på mindre end 0,05 blev anset som signifikant.

Resultater: Et total af 60 artikler var inkluderet i den kvalitative analyse og 24 af disse artikler var også inkluderet i den kvantitative analyse. I de 24 artikler inkluderet i den kvantitative analyse var der i alt 26 kohorter der kunne analyseres på.

Resultaterne blev præsenteret i tre dele: **1) AD og depression, 2) AD og angst 3) AD og selvmordstanker.**

1) AD og depression:

En analyse af 18 studier, der tilsammen inkluderede 91.324 voksne med AD og en referencegruppe på 6.046.825 personer, fandt en positiv association mellem voksne med AD og depression (OR 2,19; 95 CI 1,87-2,57).

En analyse af 5 studier, der tilsammen inkluderede 46.857 børn med AD og 402.292 reference personer, fandt en positiv association mellem AD hos børn og depression (OR 1,27; 95 CI 1,12-1,45)

19 studier var inkluderet i den kvalitative analyse og de fleste fandt en association mellem AD og depression. 2 studier fandt ingen association og 1 studie fandt en omvendt association.

2) Ad og angst:

13 studier (med både børn og voksne) var inkluderet i den kvantitative analyse.

En analyse af 38.225 voksne med AD og et referenceinterval på 4.523.540 personer, fandt en positiv association mellem AD og angst (OR 2,19; 95 CI 1,75-2,73). Der fandtes kun et studie der undersøgte børn. Det studie i sig selv fandt en positiv association mellem børn med AD og om de nogensinde havde haft angst (OR 1.81; 95 CI 1.43-2,29) og om de havde angst på daværende tidspunkt (OR 2,02; 95 CI 1,59-2,56).

31 studier var inkluderet i den kvalitative analyse og de fleste fandt en positiv association mellem AD og angst. Fem studier rapporterede ingen association mellem AD og angst.

3) AD og selvmordstanker

6 studier var inkluderet i den kvantitative analyse. De inkluderede 13.011 patienter med AD og en referencegruppe på 81.434 personer. De fandt en positiv association mellem AD og selvmordstanker (OR 4,32; 95 CI 1,93-9,66). Alle studierne undersøgte voksne AD patienter bortset fra et koreansk studie som undersøgte unge AD patienter. Det koreanske studie undersøgte 72.435 unge AD patienter og fandt en association mellem AD hos unge og selvmordsforsøg (OR 1,31; 95 CI 1,12-1,52).

I den kvalitative analyse var 5 studier inkluderet. Det første studie fandt en association mellem AD og selvmordstanker. Det andet studie fandt ingen association med selvmordstanker men til gengæld med selvmordsforsøg. Det tredje studie fandt kun en association mellem piger med AD og selvmordstanker og/eller forsøg. De tre første studier var koreanske. Det fjerde studie var tysk og fandt en association mellem sværhedsgraden af AD og højere score på en suicidal skala og endvidere en sammenhæng mellem AD og selvmordsforsøg. Det femte studie var et dansk studie og dette studie fandt ingen association mellem AD og selvmord.

Diskussion: Generelt viser dette studie en positiv og signifikant association mellem AD hos voksne og henholdsvis depression, angst og selvmordstanker. Og for angst og depression fandtes en klinisk øget risiko. Kun få studier undersøgte associationen med selvmord men størstedelen af de studier der undersøgte dette fandt en positiv association. Hos børn fandtes en positiv association mellem AD og depression, men associationen var svagere end hos voksne.

Mest sandsynligt finder studiet at kombinationen af kløe, psykologisk stress, social isolation, depression og angst kan resultere i en ond cirkel hos patienter med AD og i de tilfælde hvor sværhedsgraden af AD er meget udtalt kan det muligvis resultere i selvmordstanker, selvmordsforsøg eller fuldført selvmord.

Selvom studierne medtaget i dette studie kom fra store dele af verden sås rimelig ensartet fund med undtagelse af nogle flere studier fra Korea som viste en positiv association mellem AD og selvmordsforsøg som ikke fandtes i studier fra Europa. Dette kan muligvis skyldes kulturelle forskelle eller fordi Studierne fra Korea undersøgte unge hvor de europæiske studier undersøgte voksne og muligvis er unge en mere sårbar gruppe.

Implikation for vores praksis: Som sundhedspersoner bør vi være meget obs. på psykologiske symptomer hos AD patienter og overveje om flere har brug for en henvisning til psykologisk hjælp.